

RAFAEL MONTSERRAT. Director-gerent de l'empresa municipal Aigües de Mataró

«Els promotors de la desobediència civil actuen d'una forma bastant irresponsable»

SAÛL GORDILLO

Què en pensa de la guerra de l'aigua? —«Ha sigut una manipulació intencionada políticament per part de determinats col·lectius, que s'ha sortit de mare i està absolutament descontrolada. Estem en un moment de reivindicació de desobediència civil i crec que els que defensen això estan actuant d'una forma bastant irresponsable. Crec que quan un procediment administratiu fiscal es porta a terme a partir d'una llei aprovada amb majories parlamentàries el que ens correspon als ciutadans és complir-lo. I si no ens sembla bé, canviar aquestes majories. En el cas de l'aigua, la solució adoptada d'incloure en el rebut els impostos inherents de captació, clavageuam i sanejament és el procediment més eficaç i econòmic per aconseguir l'objectiu de recaptar els recursos necessaris per fer funcionar els serveis.»

—Amb l'aigua, la morositat és baixa? —«A Aigües de Mataró tenim una eficàcia recaptatòria del 99% i qualsevol padró de qualsevol ajuntament acumula un 10% per cobrar. Amb menys eficàcia recaptatòria, per aconseguir la mateixa quantitat hauríem d'apujar el preu.»

—Existeix la tesi que si puja el preu de l'aigua, es redueix el consum?

—«Efectivament. La inclusió en el rebut de totes aquestes taxes ha induït l'usuari a la disminució del consum. Si estem parlant d'unes taxes que tenen com a finalitat la captació i depuració, aquestes funcions són proporcionals a l'aigua que gastem. Com menys gastem, menys diners necessitem per captar i depurar. Si recollíssim aquests impostos per una altra via, l'aixeta estaria més

oberta, gastariem més i necessitariem més depuradores i embassaments. I taxes més altes. Tenim dos aspectes: eficàcia recaptatòria i disminució de les necessitats del servei. Són dos efectes que s'obtenen només amb aquest sistema. Un altre tema és que els recursos s'utilitzin bé o malament. És l'única guerra lícita que la discrepància política hauria d'haver plantejat.»

—La guerra pot tenir un efecte boomerang?

—«Ja l'està tenint.

Hi ha 3.000 o 4.000 milions pendents de cobrar al darrere d'aquesta història. Això suposa més càrrega financera o tenir els projectes pendents. Els ciutadans que paguem estem suportant uns problemes per culpa dels senyors que no paguen.»

—El ciutadà no entén que quan es fa una potabilitzadora es carregui en el rebut. Però hi ha un cànon per això.

—«És un problema de la llei, que preveu que algun tipus d'obra vagi finançat al 50% o al 100%. No és només

«El problema de la guerra de l'aigua és que s'està creant una espècie de cultura que l'aigua és cara, però sense considerar quin és el servei que rebem.

Segons la mitjana del cost, per 200 pessetes pots fer servir 1.000 litres d'aigua, que és el consum de dos o tres dies d'una família de tres persones. Perdoneu, però l'aigua no és cara.»

el cost de la construcció d'una potabilitzadora, sinó també el manteniment, que es paga en el rebut. El problema de la guerra és que s'està creant una espècie de cultura que l'aigua és cara, però sense considerar quin és el servei que rebem. Donant per suposat que els impostos van lligats al servei, per 200 pessetes, que és la mitjana del cost d'1 m³, et recullen 1.000 litres d'aigua, la potabilitzen, la porten a casa a qualsevol hora del dia, perquè la puguis utilitzar i llençar a la claveguera, la transporten a la depuradora, la netegen i la tornen al riu. Tot això per 200 pessetes i per 1.000 litres, que és el consum de dos o tres dies d'una família de tres persones. Perdoneu, però l'aigua no és cara.»

—Està dient que encara és barata?

—«Sí. L'aigua s'està apujant perquè estava a uns preus que no tenen res a veure amb el cost del servei. Hauríem de comparar el valor absolut que paguem

amb el servei que rebem. Hi ha ajuntaments que l'han apujat perquè l'estaven donant molt per sota del seu cost.»

—Està en contra dels preus polítics?

—«Evidentment.»

—El preu s'ha d'ajustar als costos i, en cada cas, ha de ser diferent?

—«Sí. Serveis com el telèfon, l'electricitat o el gas tenen preus unificats. L'aigua és un servei de competència municipal i el preu el fixa cada ajuntament. Els costos varien. No és el mateix per un municipi fer l'abastament amb aigua de riu, situada a gran distància i amb el suport econòmic d'un concessionari, que disposar d'un manantial de qualitat a prop de casa i gestionar el servei directament. El cost del funcionament i de la infraestructura són molt diferents.»

—Defensa el preu no unitari?

—«No, simplement ho explico. Un model unitari seria millor per a l'usuari. És molt difícil establir un preu únic perquè requeriria posar en paral·lel uns sistemes compensatoris. Estaríem parlant de milers de situacions diferents. Seria molt difícil i no crec que s'hi arribi.»

—S'entén que el conflicte hagi esclatat a Barcelona perquè el preu és més car?

—«La guerra de l'aigua té dos factors. L'aigua i els impostos. Es diu que s'està lluitant contra el fet impositiu. Evidentment, a Barcelona i l'àrea metropolitana tenim el nivell d'impostos més alt inclòs en el rebut. Això, en certa manera, ho justifica. Però també cal considerar el preu de l'aigua, que és més car que en altres ciutats de Catalunya i pot ser un altre element afegit al problema. Com a tot arreu, el preu va lligat a la forma de prestació del servei i a la qualitat. Proporcionar aigua potable a 3 milions de persones amb un nivell de qualitat adequat requereix un munt de recursos tècnics, financers, d'organització, etc. I tot això té un cost. El preu és alt, però la qualitat del servei també.»

—Com valora la utilització dels impostos del rebut de l'aigua?

—«En el camp del sanejament s'han fet moltes actuacions. El que no està tan clar és la relació directa entre el cànon hidràulic i el servei. Entre d'altres coses perquè la llei ja no ho estableix.

Està molt clar que la taxa de sanejament va únicament per sanjar. Després cal veure si tots els diners han anat a parar aquí. Un altre tema és el cànon hidràulic, que va destinat a coses que no són necessàriament d'abastament.»

Rafael Montserrat Bartra, nascut a Mataró el 1942, és enginyer tècnic. Després de treballar 11 anys a Sorea, el 1980 va ser nomenat gerent d'Aigües de Mataró. És vicepresident de l'Agrupació de Serveis d'Aigua de Catalunya, que aplega empreses i serveis municipals que subministren un 80% dels abonats.

Foto: SAÛL GORDILLO

